

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa T. O., S. P.,

I. P., A. T. i M. C.

przeciwko Skarbowi Państwa - Marszałkowi Województwa (...)

i Województwu (...)

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 7 grudnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej Województwa (...)

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 29 października 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza od Województwa (...) na rzecz T.O. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł, na rzecz S. i I. P. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł, na rzecz A. T. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł i na rzecz M. C. kwotę 7200 (siedem tysięcy dwieście) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Wprawdzie skarżące Województwo (...) odwołało się do jego zdaniem istotnych zagadnień prawnych, niemniej nie występuje ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie SN z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepubl.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono ważne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243). Ponadto, prawidłowo wyartykułowane zagadnienie musi być sformułowane ogólnie w tym sensie, że

nie może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2004 r., II CZ 94/04, niepubl.).

Postawione przez skarżącego cztery pytania do końca nie odpowiadają tym wymaganiom, gdyż w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiono dostatecznej argumentacji, która mogłaby wskazywać, że przyjęta przez Sąd Apelacyjny wykładnia mających zastosowanie w sprawie unormowań Prawa wodnego budzi poważne wątpliwości przekraczające normalny ich poziom związany ze stosowaniem prawa.

W sprawie okazała się sporna legitymacja bierna tj. czy odpowiedzialnym podmiotem za szkody powodów był Skarb Państwa, czy też Województwo (...). Oczywiście w sprawie chodziło o wskazanie podmiotu odpowiadającego za szkody związane z nienależytym utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych podstawowych. Wbrew stanowisku skarżącego kwestię tę wyjaśnił w dostatecznym stopniu Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 maja 2015 r., II CSK 480/14 (LEX nr 1764802). Pamiętać należy, że odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez władzę publiczną reguluje art. 417 k.c., który wyraźnie rozróżnia podmioty, które wykonują władzę z mocy prawa (§ 1), od podmiotów, które wykonują te zadania jako zlecone im w drodze porozumienia. Jeżeli źródłem wykonywania zadań z zakresu administracji publicznej, a dokładniej z zakresu administracji rządowej, przez jednostkę samorządu terytorialnego jest ustawa, to odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu tego zadania ponosi wyłącznie jednostka samorządu terytorialnego.

Powodowie wywodzili obowiązek odszkodowawczy pozwanych z bezprawnego zaniechania, polegającego na utrzymywaniu w nienależytym stanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych (kanałów melioracyjnych), przez co woda opadowa nie mogła znaleźć swobodnego odpływu i zalała uprawy powodów. Wprawdzie urządzenia te stanowią własność Skarbu Państwa (art. 72 ust. 1 Prawa wodnego), niemniej ich utrzymywanie, zgodnie z art. 75 ust. 1 Prawa wodnego powierzono marszałkowi województwa, który w myśl art. 11 ust. 1

pkt 4 Prawa wodnego wykonuje to zadanie, jako wykonywane przez samorząd województwa.

Odpowiedzialność jednostki samorządu terytorialnego za „własne” działanie lub zaniechanie szkodzące związane z wykonywaniem z mocy prawa władzy publicznej, zależy od przynależności ustrojowej organu lub funkcjonariusza, którego działanie lub zaniechanie stanowiło źródło szkody, przy czym nie jest wykluczona współodpowiedzialność kilku z tych podmiotów na podstawie art. 417 § 2 k.c., a także, od charakteru zadań przez nich wykonywanych. Brak jest jednak podstawy prawnej do przyjęcia odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przy wykonywaniu przez jednostki samorządu terytorialnego zadań z zakresu administracji rządowej zleconych im ustawowo, które stanowią zadania publiczne w rozumieniu art. 166 ust. 2 Konstytucji, wykonywane w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. W przypadku szkody wyrządzonej przez osoby ustrojowo przynależne do struktur samorządowych, odpowiedzialność ponosi jednostka samorządu terytorialnego.

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).